

PROVINCIE: DÉ REGIONALE REGISSEUR

Inzet MKB-Nederland en VNO-NCW
voor de Provinciale Statenverkiezingen
op 20 maart 2019

MKB
Nederland

VNO-NCW

INI FIDING

Provincies en gemeenten staan voor complexe en grote transitie op het terrein van energie en gebiedsontwikkeling. En ook op het terrein van woningbouw, infrastructuur en mobiliteit dienen zich grote opgaven aan. Veelal zal daarbij sprake zijn van activiteiten en maatregelen die de gemeentegrens overstijgen. Meer dan ooit zullen provincies daarom hun taak als regisseur van de regio waar moeten gaan maken.

Lokale overheden moeten worden gestimuleerd verder te kijken dan de eigen gemeentegrenzen. Aan de provincies de taak om dit te bevorderen en te coördineren; dit kan bijvoorbeeld door het tijdig naast elkaar leggen van visies en plannen. Waar versterken deze elkaar, waar juist niet? Wat zijn de gevolgen van lokaal beleid in gemeente A voor ondernemers in gemeente B?

Een regionaal sterke economische structuur is onontbeerlijk. Samen met de gemeenten dragen de provincies verantwoordelijkheid voor een veerkrachtige regionale economie, een aantrekkelijk ondernemingsklimaat en voldoende ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor ondernemers. De specifieke belangen van mkb-ondernemers mogen daarbij niet uit het oog worden verloren.

De toegevoegde waarde van de provincie voor het bedrijfsleven ligt in hoge mate bij de fysieke taken: bereikbaarheid en toegankelijkheid, met name van het landelijk gebied, de ruimtelijke samenhang tussen (grotere) steden en landelijk gebied. Het is de provincie die bepaalt waar (hoofd-)wegen, spoorweg- en scheepvaartverbindingen, woon- en industriegebieden, agrarische en natuurgebieden en recreatieve voorzieningen komen. Ook is ze verantwoordelijk voor het beheer van de vaarwegen en het grondwater en moet ze zorgen voor voldoende schoon drinkwater en een goede zwemwaterkwaliteit. Maar zeker ook op thema's als de energietransitie, het topsectorenbeleid, bruisende steden, beleid voor recreatie en toerisme en het techniekpact kunnen provincies voor het bedrijfsleven een rol spelen.

Het Rijk heeft besloten meer middelen vrij te maken voor provincies en gemeenten. De systematiek van de jaarlijkse verhogingen (accres) wordt hiervoor aangepast. In 2018 stijgt de algemene uitkering naar het Provinciefonds met 6,8 procent, ofwel 176 miljoen euro. De komende zes jaar zal het totale accres met meer dan 600 miljoen euro toenemen door deze aanpassing.

MKB-Nederland en VNO-NCW en onderschrijven deze aanpak. Maar, ze benadrukken dat deze middelen benut moeten worden om de nodige investeringen in de eerder genoemde grote transitie los te krijgen en het verdienvermogen van Nederland te versterken.

Niet onbelangrijk tot slot: de Provinciale Staten kiezen de Eerste Kamerleden. Met een zeer krappe meerderheid van het kabinet Rutte III in de Tweede Kamer is dit voor de regering dus een belangrijk moment.

Op 20 maart 2019 zijn de verkiezingen voor de Provinciale Staten. In deze notitie schetsen MKB-Nederland en VNO-NCW hun inzet voor de politieke agenda's van de provinciale partijen.

DE PROVINCIE ALS REGIONALE REGISSEUR

Energietransitie wordt een belangrijke opgave

Nederland moet de omslag maken naar minder afhankelijkheid van aardgas uit Groningen naar andere, meer duurzame alternatieven. Het kabinet heeft, na de aardbevingen in januari 2018, gezegd dat de kraan versneld terug gedraaid moet worden naar 12 mld m³ gas. Dit leidt tot een enorme nationale ombouwoperatie. Die ombouw kan zijn van laag calorisch Gronings gas naar hoog calorisch gas (uit Rusland, Noorwegen of LNG). Maar ook naar een structureel duurzaam alternatief zoals geothermie, restwarmte uit de industrie, all electric, groene waterstof enz. Het kabinet biedt vanuit het Interbestuurlijk Akkoord gemeenten en provincies aan om deze transitie te begeleiden. Van provincies wordt verwacht dat zij initiatief nemen, organiseren en faciliteren.

Wat is nodig?

- Belangrijk is dat de provincie erop toeziet dat gemeenten ook oog hebben voor mkb-ondernemers als het gaat om (financiële) steun bij de omschakeling van aardgas naar andere bronnen, en niet alleen voor huiseigenaren. Of dat nu is op een bedrijventerrein, in de binnenstad of een winkelcentrum of elders in een gemeente.
- De provincie is aan zet om ondersteuning te bieden aan grote (industriële) bedrijven bij de omschakeling. Zij moeten complexe keuzes en afwegingen maken.

Klimaatwet en Klimaatakkoord: wachten op concrete maatregelen

De eind juni ingediende initiatief-Klimaatwet kan in combinatie met het te sluiten Klimaatakkoord en faciliterend overheidsbeleid ervoor zorgen dat Nederland op een slimme wijze CO₂-neutraal wordt. Maatschappelijke partijen, waaronder MKB-Nederland en VNO-NCW, werken mee aan een Klimaatakkoord dat verder richting moet geven aan de ambities en opgaven van de provincies en gemeenten. Medio juli is een voorstel op hoofdlijnen gepresenteerd. Doel is dat eind 2018 het akkoord, inclusief uitwerking in programma's, gereed is. MKB-Nederland en VNO-NCW zullen najaar 2018 hun nadere inzet richting provincies formuleren.

Nieuwe Omgevingswet bepaalt in belangrijke mate de ruimtelijke inrichting

De Omgevingswet wordt tijdens de komende coalitieperiode realiteit. Veel provincies bereiden zich voor op de inwerkingtreding op 1 januari 2021. De nieuwe omgevingsverordeningen vervangen veel provinciale verordeningen. Hoe eenvoudiger en globaler, hoe meer ruimte bedrijven krijgen voor lokale, duurzame initiatieven. Tegelijkertijd is het gewenst voldoende rechtszekerheid te blijven bieden aan gevestigde én nieuw te vestigen bedrijven. De uitdaging is hier een juiste balans in te vinden.

Provincies spelen daarnaast een belangrijke rol als het gaat om het stroomlijnen van gemeentelijke omgevingsvisies en omgevingsplannen. Het omgevingsplan van de ene gemeente kan grote economische gevolgen hebben voor bedrijven in buurgemeenten.

Wat is nodig?

- De Omgevingswet bevat veel mogelijkheden om bedrijven ruimte te geven in omgevingsverordeningen, omgevingsvisies en omgevingsplannen. De provincie moet die mogelijkheden dan wel benutten.
- Betrek het regionale bedrijfsleven intensief bij het formuleren van een omgevingsvisie. Daar maken onder andere een visie op wonen, detailhandel, horeca en bedrijventerreinen deel van uit. Alleen dan wordt gewaarborgd dat voldoende rekening wordt gehouden met economische aspecten. Draag daarbij ook zorg voor het benoemen van de specifieke problematiek die branches in de winkelambacht kennen als het gaat om (te) ruime vestigingsbeleid, dan wel het ontbreken hiervan voor bedrijvigheid in woonwijken.

Provincies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het natuurbeleid en de inrichting van het landelijk gebied

Dat biedt ruimte voor regionaal maatwerk, maar er moet wel samenhang in het beleid blijven bestaan. Ecologie en economie dienen beide bij gebiedsontwikkeling hun plaats te krijgen.

Wat is nodig?

- De provincie stemt de uitvoering van het natuurbeleid onderling goed af. Zo kunnen ze van elkaar leren en wordt niet steeds opnieuw het wiel uitgevonden.
- Betrek het (regionale) bedrijfsleven bij de uitwerking van het natuurbeleid en de voortgang van de uitvoering, o.a. de beheerplannen in het kader van Natura 2000, het Europese netwerk van natuurgebieden.
- Tegen de achtergrond van een dalende depositie van stikstof moet er voldoende ontwikkelruimte zijn voor het bedrijfsleven bij de invulling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Projecten moeten snel van start kunnen gaan.
- Zorg voor een vitaal platteland door voldoende mogelijkheden te benutten in het ruimtelijk beleid om vrijkomende agrarische bebouwing succesvol om te zetten naar andere functies.
- Zorg voor een sloopfonds voor leegstaand agrarisch vastgoed om verloedering en illegaliteit tegen te gaan.

Een innovatief woningbouwbeleid als deel van de integrale visie op de leefomgeving

De arbeidsmarkt flexibiliseert, het gemiddeld aantal personen per huishouden neemt af en er ontstaan nieuwe woonwensen. Naar verwachting zijn er in 2030 18 miljoen inwoners in Nederland en 900.000 huishoudens meer dan nu. Dat betekent dat er jaarlijks 80.000 tot 85.000 nieuwe (klimaat-neutrale) woningen gebouwd moeten worden om verschillende groepen aan een passende woning te helpen. Bovendien willen mensen in een groene en gezonde leefomgeving wonen.

De Nederlandse woningmarkt weet hier echter onvoldoende op in te spelen. Bij ongewijzigd beleid dreigen vele groepen - zoals starters, flexwerkers en senioren - niet aan een woning te kunnen komen die bij past bij hun vraag. De vraag naar duurzame (nieuwbouw-)woningen stijgt de eerste tijd bovendien door een inhaalslag nu de economische crisis voorbij is.

Woningbouw mag echter niet ten koste gaan van de op bedrijventerreinen beschikbare ruimte voor bedrijven.

Bedrijven zijn immers in belangrijke mate verantwoordelijk voor regionale economische groei en bieden werk aan laaggeschoolde arbeid en minder mobiele banen. Deze waardevolle belangen mogen niet uit het oog worden verloren.

Wat is nodig?

- De provincie moet in de Omgevingsvisie aangeven dat woningbouw een provinciaal belang is en deel uitmaakt van een integrale visie op de fysieke leefomgeving, met aandacht voor bereikbaarheid, de vermindering van CO₂-uitstoot en duurzame stroomproductie.
- Zorg voor voldoende plancapaciteit om woningbouw mogelijk te maken (kwantiteit).
- Bevorder de gemeentelijke onderlinge samenwerking en afstemming.
- Zorg dat er gebouwd wordt voor de vraag (kwaliteit).
- Let ook op verduurzaming (o.a. energiebesparing) van woningen en van het bouwproces (kwaliteit).
- De verdien capaciteit van bedrijventerreinen moet overeind blijven. De provincie moet alternatieve en meer bruikbare locaties voor woningbouw onderzoeken.

Aandacht voor genoeg vestigingsmogelijkheden op bedrijventerreinen

Veel ondernemers hebben voor hun bedrijfsactiviteiten een locatie nodig op een bedrijventerrein. Provincies moeten in overleg met gemeenten zorgdragen voor voldoende vestigingsmogelijkheden voor ondernemingen. Hierbij verdient de positie van industriële activiteiten (met name milieucategorie 3 en hoger) bijzondere aandacht. Ook bestaande ondernemingen moeten voldoende (ruimtelijke) ontwikkelmogelijkheden hebben en houden.

Wat is nodig?

- In de provinciale Omgevingsvisie staan kaders en uitgangspunten geformuleerd voor een aanpak waarbij overheden goed samenwerken en afstemmen. Hierin moet ook staan dat het regionaal bedrijfsleven nauw wordt betrokken bij de uitwerking van de concrete plannen.
- Ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen moet mogelijk blijven.
- Zorg voor voldoende hoogwaardige kantoorgebouwen.
- De provincie moet monitoren dat gemeenten de kwaliteit van de openbare ruimte op terreinen op orde houden. Verloedering moet worden voorkomen.

Omgevingsdiensten functioneren nog niet naar wens

Min of meer als voorbereiding op de Omgevingswet zijn in een eerder stadium de omgevingsdiensten tot stand gekomen. Zo mooi als het klinkt, een omgevingsdienst, zo moeizaam gaat het in de praktijk. MKB-Nederland en VNO-NCW constateren dat overheden moeite hebben met het overdragen van taken. Er is nog onvoldoende aandacht voor kwaliteit van het personeel, net als voor de juiste organisatie van de omgevingsdienst, evenals de financiële onderbouwing daarvan.

Wat is nodig:

- Blijvende aandacht van de provincie voor het goed functioneren van de omgevingsdiensten.
- Aandacht van provincie en gemeenten voor de organisatorische inbedding, mede in het licht van de Omgevingswet. Doublures in functies en taken moet worden voorkomen.

Regionale bereikbaarheid en goed openbaar vervoer als voorwaarde voor een goed draaiende economie

Een goede regionale infrastructuur en bereikbaarheid zijn essentiële voorwaarden voor een goed draaiende economie en een belangrijke taak voor de provincies, zowel binnen provincies als tussen provincies en (grote) steden. De infrastructuur is vitaal voor het dagelijkse verkeer.

Veruit de meeste dagelijkse verplaatsingen vinden plaats binnen de regio. Dagelijkse verplaatsingen bestaan uit woon-werkverkeer en uit boodschappen-winkelverkeer. Provincies zijn verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van provinciale verbindingswegen, tunnels en bruggen. De provincies zijn de concessieverlener voor het regionale bus- en treinvervoer. Tevens moeten provincies samenwerkingspartner blijven van de landelijke en regionale/lokale openbaar vervoersbedrijven als het gaat om provincie-overstijgende bereikbaarheidsprogramma's, dienstregelingsvraagstukken en de ontwikkeling van stationsomgevingen.

De druk op infrastructuur neemt snel toe. Gerichte investeringen zijn noodzakelijk om de groei in mobiliteit van personen en goederen voor de lange termijn te kunnen faciliteren.

Wat is nodig?

- Een investerings- en onderhoudsprogramma voor de vervanging van bruggen (ook over snelwegen), de zgn. civiele kunstwerken, en het onderhoud van wegen, spoor en vaarwegen, mét voldoende middelen mag niet ontbreken.
- De belangen van het bedrijfsleven en het verdienvermogen van de regio moeten meewegen bij het inzetten van de opbrengst van de provinciale opcenten voor infrastructuur. De provincie moet inzichtelijk maken hoe ze daarin prioriteert.
- Om woningzoekenden een betaalbaar alternatief te bieden, is het noodzaak dat de provincie inzet op het beter bereikbaar maken van de regio rondom de grote steden.
- De provincie moet investeren in de uitbreiding van lightrailverbindingen in en rondom grootstedelijke agglomeraties.
- Meer flexibele en vraaggestuurde maatwerkoplossingen zijn nodig om de regio bereikbaar te houden. Daarvoor moet de provincie investeren in alternatieve vormen van collectief vervoer.
- Voor de financiering van de infrastructuur van lightrail zou de provincie alternatieve financieringsvormen, zoals de Europese Investeringsbank (EIB) en pensioenfondsen moeten verkennen.
- Denk ook aan de aanleg van snelfietsroutes en fietsstallingen, hiervoor is een grootschalige investering van de provincie onontbeerlijk.
- Vernieuwende vervoersconcepten als Mobility as a Service (MaaS) moeten alle ruimte krijgen in bestekken bij aanbestedingen van openbaar vervoer.
- De provincie moet vanuit bereikbaarheid en duurzaamheid inzetten op versterking van de rol van het openbaar vervoer. De inzet van elektrische bussen draagt bij aan de reductie van CO₂-emissies.

Integrale mobiliteit: anders benutten van schaarse ruimte

Groei, urbanisatie, duurzaamheids- en leefbaarheidsdoelstellingen maken het noodzakelijk om de (schaarse) ruimte voor infrastructuur anders te benutten. Tussen, rondom en in de stedelijke agglomeraties. Maar ook rond mainports, greenports en dataports. De verschuiving naar een 'modal optimum', met meer collectief en ruimte-efficiënt vervoer, creëert capaciteit en vermindert CO₂ uitstoot. Toekomstige verbindingen vragen om een integrale benadering van auto, trein, lightrail, metro, tram en bus en een optimale aansluiting op modaliteiten als de (deel)auto, kleinschalige en nieuwe voertuigen, gemotoriseerde tweewielers, (deel)taxi en fiets.

Wat is nodig?

- De provincie moet er bij de inrichting van de publieke ruimte rekening mee houden dat mobiliteit aan het veranderen is en over tien jaar meer uit 'ketenservices' zal bestaan.
- De provincie moet de belangen van economische mainports veiligstellen en zorgen voor goede ontsluitingen door de lucht, over zee en naar het achterland.
- De provincie moet multimodale knooppunten creëren, zowel voor het personen- als het goederenvervoer.
- Betrek regionale vervoerders bij het samenstellen en de uitwerking van de provinciale Omgevingsvisie, om de mogelijkheden van slimme mobiliteitskoppelingen te optimaliseren.

Verduurzaming mobiliteit: nú kiezen voor oplossingen

Het goederen- en personenvervoer zijn in Nederland samen verantwoordelijk voor 24 procent van de totale CO₂-uitstoot, nog zonder de internationale scheepvaart en luchtvaart. Het Parijse Klimaatakkoord bepaalt onze ambitie. Onze infrasystemen moeten niet alleen de verwachte mobiliteitsgroei opvangen, maar ook in staat zijn om de uitstoot van CO₂ verregaand te reduceren. Dat betekent dat nú moet worden gekozen voor oplossingen die de weg bereiden voor ruimte-efficiënte en emissievrije mobiliteit. Dit geldt voor heel Nederland, met de hoogste urgentie voor stedelijke gebieden.

Wat is nodig?

- Vervoerssectoren zijn in veel gevallen al ver met vergroenen. Betrek de regionale mobiliteitsondernemers en -sectoren bij de uitwerking van provinciale duurzaamheidsdoelstellingen.
- Slimme 'last mile'-oplossingen maken het duurzame openbaar vervoer aantrekkelijker. De provincie moet flexibele mobiliteitssystemen, zoals deelfiets, deelauto en deeltaxi, aan laten sluiten op bestaande vervoersstromen.
- De provincie moet in en rondom steden voor zoveel mogelijk mobiliteitsalternatieven zorgen, zoals lightrail, hubs voor goederenvervoer of snelfietsroutes.
- Reserveer ruimte voor logistieke ontkoppelpunten aan de rand van grote steden voor de duurzame stedelijke bevoorrading.
- De provincie moet investeringen in mobiliteit afwegen op basis van de hoogte van het maatschappelijk rendement: elke investering en afweging in beleid zou integraal beoordeeld moeten worden op het hoogste maatschappelijk rendement per geïnvesteerde euro. Hierdoor worden aspecten meegewogen als reistijdverkortung, milieu-impact (waaronder geluid), ruimtebeslag, veiligheid en gezondheid.
- Harmoniseer beleid voor fijnstoflimieten door het opstellen van kaders. De provincie moet de regie nemen en bewerkstelligen dat zoveel mogelijk dezelfde limieten, maatregelen en systematiek worden gehanteerd.

Goederenvervoer neemt toe

Ook voor het goederenvervoer zijn slimme en duurzame vervoerssystemen - die naadloos op elkaar aansluiten en Nederland mobiel en bereikbaar houden - belangrijk. Nu de economie goed draait, is een extra investering in infrastructuur nodig en mogelijk om toenemende drukte op de weg, het spoor, en het water te verminderen. Tegelijkertijd zijn maatregelen nodig om de belasting voor het klimaat, de luchtkwaliteit en de leefomgeving te beperken. De binnenvaart en de spoorwegen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan deze doelstelling.

Wat is nodig:

- De provincie moet inzetten op een slimme multimodale vervoersketen waarbij gebruik wordt gemaakt van zowel weg, water als spoor. Door bestaande havens en terminals beter te benutten en door bediening van civiele kunstwerken af te stemmen op (nieuwe) logistieke stromen.
- De provincie moet verladende partijen, vervoerders en overslag bedrijven bij elkaar brengen om in het goederenvervoer meer lading van de weg (geheel of gedeeltelijk) naar het water en het spoor te halen.
- De ontsluiting van de Greenports via weg én spoor met behulp van data-uitwisseling en digitalisering is een belangrijke verantwoordelijkheid van de provincie. Investeer in nieuwe vervoersmogelijkheden zoals transport per spoor.
- De provincie voert de regie en ondersteunt herstructurering en transformatie van leegstand in de Greenports. Voorkomen moet worden dat andere sectoren schade lijden van gemeentelijke transformatieplannen.
- Het provinciale fonds ondersteunt (financiële) kennisontwikkeling en kennisontsluiting.
- De provincie ondersteunt het Innovatiepact dat in elke Greenport wordt gesloten tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

BRUISENDE STEDEN, GREENPORTS EN TOERISME & RECREATIE

Terugdringen overcapaciteit winkels

Veel gemeenten kampen met leegstand, veroorzaakt door een overcapaciteit van winkels. Winkelgebieden functioneren hierdoor minder goed dan voorheen. Op 1 januari 2017 stond bijna 10 procent van de Nederlandse winkels leeg, volgens cijfers van de Rijksoverheid. Dat heeft veel gevolgen: een stad wordt minder aantrekkelijk voor bezoekers, er is minder werkgelegenheid, inwoners moeten naar elders uitwijken, jongeren en hoogopgeleiden trekken weg. De lokale economie en de leefbaarheid komen dus onder druk te staan.

Om te zorgen voor bruisende en vitale binnensteden en centra staan gemeenten voor de opgave om te kiezen voor winkelgebieden die kansrijk zijn en gebieden waar afbouw nodig is. Goede regionale afstemming is cruciaal. Winkels hebben immers een groter verzorgingsgebied dan alleen de eigen gemeente. De Retailagenda beoogt een gezonde en toekomstbestendige retailstructuur, zonder dat daarbij de specifieke positie van het (winkel-)ambacht (als smaakmaker en ontmoetingsplek) wordt vergeten. Daarvoor moeten gemeenten bereid zijn hun plannen af te stemmen op het gemeenschappelijke, regionale belang. Provincies moeten borgen dat deze afstemming plaatsvindt en de overcapaciteit daadwerkelijk wordt teruggedrongen.

De nu nog veelal ruime mogelijkheden om winkelambachtelijke bedrijven c.q. bedrijfsactiviteiten toe te staan om ook buiten winkelgebieden, in woonwijken, een vestiging op te starten staat haaks op de concentratieopgave waarvoor veel gemeenten en kernen zich gesteld zien. Het werkt bovendien averechts bij de bestrijding van winkelleegstand.

Wat is nodig?

- De provincie moet waarborgen dat detailhandelsvisies van gemeenten regionaal afgestemd worden, actueel zijn en overcapaciteit in beeld brengen en verminderen. De visies moeten ook onderscheid maken tussen de periferie en centra van steden en dorpen.
- De provincie dient kritisch te kijken naar de mogelijkheden om winkelambachtelijke bedrijven en activiteiten toe te staan buiten winkelgebieden.
- Borg de naleving. Het is de taak van de provincie om te monitoren dat overbodige plancapaciteit daadwerkelijk wordt weggenomen. Bij nieuwe lokaal overstijgende initiatieven kan een onafhankelijke provinciale adviescommissie gemeenten helpen bij de besluitvorming om de visie ook na te leven.
- Tot slot is van belang dat gemeenten informatie en kennis delen met elkaar. De provincie moet ook zelf voldoende kennis en capaciteit in huis hebben voor haar regierol en nalevingsrol.

Greenports

De tuinbouw, de sierteelt en agrologistieke concepten vormen een belangrijk en herkenbaar exportproduct voor Nederland. De Greenports in Nederland werken samen aan de Impulsagenda Greenport 3.0 om succesvol te blijven. Voor een stevige basis in de regio zijn aanpak van de vraagstukken op gebied van ruimtelijke ordening, bereikbaarheid en arbeidsmarkt en onderwijs cruciaal. De ombouwoperatie 'Van gas los' krijgt prioriteit: warmte is de sleutel tot succes.

Wat is nodig?

- De aanleg van een CO₂ smart grid voor de ontwikkeling van een duurzame warmte- en CO₂-voorziening en het benutten van geothermie is kostbaar. De provincie ondersteunt dit met voorinvesteringen, delen van kennis en kunde en stimuleren van innovaties.
- De ontsluiting van de Greenports via weg én spoor met behulp van data-uitwisseling en digitalisering is een belangrijke verantwoordelijkheid van de provincie. Investeer in nieuwe vervoersmogelijkheden zoals transport per spoor.
- De provincie voert de regie en ondersteunt herstructurering en transformatie van leegstand in de Greenports. Voorkomen moet worden dat andere sectoren schade lijden van gemeentelijke transformatieplannen.
- Het provinciale fonds ondersteunt (financiële) kennisontwikkeling en kennisontsluiting.
- De provincie ondersteunt het Innovatiepact dat in elke Greenport wordt gesloten tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

Toerisme en recreatie

De gastvrijheidssector speelt maatschappelijk een rol van betekenis: de sector vormt dé ontmoetingsplek voor iedereen uit de samenleving en levert zo een belangrijke bijdrage aan welzijn en sociale verbinding. Daarnaast zorgen recreatie en toerisme ervoor dat het voorzieningenniveau in minder bevolkte (buiten)gebieden op niveau blijft. Zo draagt de sector ook bij aan de leefbaarheid in krimpgebieden. De uitdaging voor de komende jaren is om de groei van het toerisme op een evenwichtige manier te absorberen om daarmee te voorkomen dat de bezoekersdruk op bepaalde hotspots in het land verder toeneemt. Dit biedt grote kansen voor die provincies in Nederland die nu minder druk bezocht worden. Hier kan groei van het (inter-)nationale toerisme juist zorgen voor een belangrijke economische impuls en zijn de banen en voorzieningen als gevolg van (extra) bezoekers meer dan welkom.

Wat is nodig:

- De provincie moet de focus houden op het realiseren en behouden van basisvoorzieningen en infrastructuur.
- Daarnaast moet de (door-)ontwikkeling van toeristisch-recreatieve producten worden gestimuleerd. De provincie kan hieraan bijdragen door fysiek de ruimte te geven maar ook in financiële zin een aanjaagrol te vervullen.
- De provincie moet de regierol pakken als het gaat om (gemeentelijk overstijgende) ruimte voor en bereikbaarheid van gastvrijheidsondernemingen

STERK ONDERNEMERSCHAP VOOR EEN VEERKRACHTIGE REGIONALE ECONOMIE

Innovatie

Innovatie vindt plaats in samenwerkingsverbanden tussen mkb-bedrijven onderling, tussen grote en kleine bedrijven, tussen gevestigde orde en uitdagers, en tussen bedrijven met kennisinstellingen: zogenoemde innovatie-ecosystemen. Snelle en goede internetverbindingen worden steeds belangrijker.

Wat is nodig:

- De provincie stimuleert de ontwikkeling van dit soort ecosystemen en zoekt daarbij synergie met het nationale innovatiebeleid. Bijvoorbeeld door de MKB-Innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) te intensiveren en te investeren in campussen van nationaal belang.
- Zet, via de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) in op fondsen voor snel groeiende bedrijven en biedt daarbij ook mogelijkheden om faciliteiten te financieren. Zet in op de verdere ontwikkeling en uitbouw van Smart Industry fieldlabs. Zet onder meer via informatievoorziening en laagdrempelige toegang in op een dieper bereik en gebruik van nieuwe technologie in het brede mkb.
- Zorg voor (de aanleg van) glasvezel bij alle bedrijventerreinen.

Beter Aanbesteden

Provincies besteden voor het realiseren van maatschappelijke doelen voor vele miljarden euro's aan. Helaas gaat dit niet altijd goed, waardoor mogelijkheden in de markt onbenut raken en ondernemers zich niet meer inschrijven voor een aanbesteding. Zo is er te weinig oog of ontbreekt er het lef om innovaties te ruimte te geven. Ook komt het mkb simpelweg niet aan bod vanwege de hoge risico's die zij moeten dragen. Daarnaast constateren MKB-Nederland en VNO-NCW dat projecten onnodig zijn samengevoegd.

Wat is nodig?

- De provincie dient - in gesprek met ondernemers! - innovatieve samenwerkingsverbanden aan te gaan.
- De provincie limiteert het risico dat wordt neergelegd bij de ondernemers.
- Er worden geen projecten samengevoegd.
- Organiseer gesprekken tussen inkopers en ondernemers en doe mee aan marktdagen aanbesteden in de eigen regio.
- Kijk niet altijd naar de laagste prijs maar ook naar duurzaamheid en innovatie bij de aanbesteding.

- Limiteer de tenderkosten door goed na te denken wat bij ondernemers wordt uitgevraagd voor een aanbesteding. Test een uitvraag eerst bij een beperkt aantal ondernemers. Dit leidt voor zowel de provincie als de ondernemer tot minder rompslomp en minder verspilling van geld.
- De provincie moet bij aanbestedingen van openbaar vervoer in bestekken de ruimte geven aan vernieuwende vervoersconcepten (zoals Mobility as a Service (MaaS)).

Onderwijs en arbeidsmarkt

Als het gaat om het brede terrein van onderwijs en arbeidsmarkt, heeft de provincie geen formele taken. Ook heeft de provincie geen formele bestuurlijke rol, daar waar gemeenten dit in de arbeidsmarktregio's wel hebben. Dit neemt niet weg dat de provincie wel een aantal belangrijke taken kan vervullen, als aanjager en regisseur.

Wat is nodig:

- De provincie kan een aanjaagrol vervullen en het organiserend vermogen zijn voor gemeenten en andere stakeholders, zelfs provincie-overstijgend.
- De provincie kan een monitorfunctie vervullen en onderzoek laten doen naar trends en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in de provincie en daarmee informatie leveren over de beroepsbevolking, de werkgelegenheid, mobiliteit en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Een goede gebiedsontwikkeling vergt per slot van rekening ook inzicht in deze gegevens.
- De provincie kan een rol vervullen in de huisvesting van arbeidsmigranten door een regisserende rol naar gemeenten te vervullen.

Veiligheid

De provincies zijn bevoegd gezag voor de Brzo-bedrijven; bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werken. De provincies zien er op toe of de bedrijven voldoende maatregelen hebben getroffen om brand of ontploffingen met deze stoffen te voorkomen en wat het bedrijf gaat doen als het toch fout gaat. Dit is een belangrijke taak om de veiligheid van de bedrijven voor de burgers mee te helpen garanderen. Toezicht op deze bedrijven is complex en vraagt veel verstand van hoe deze bedrijven werken.

Wat is nodig?

- De omgevingsdienst moet toezichthouders van hoge kwaliteit sturen naar risico-bedrijven: personen die weten hoe het zit en de juiste vragen stellen. Competente toezichthouders versterken de veiligheid van deze bedrijven.
- Ondersteun de regionale veiligheidsnetwerken. Deze netwerken van bedrijven zorgen dat bedrijven van elkaar kunnen leren: van incidenten en bijna-incidenten, met scholing en cursussen.

COLOFON

Deze brochure is een uitgave van Koninklijke Vereniging MKB-Nederland
en VNO-NCW.
Juni 2018

MKB-Nederland en VNO-NCW
Postbus 93002
2509 AA Den Haag
Tel: 070 349 09 09
E-mail: bureau@mkb.nl
Internet: www.mkb.nl www.vno-ncw.nl

Volg ons ook op:

MKB-Nederland:

VNO-NCW:

Hoewel deze brochure met zorg is samengesteld, kan voor de inhoud geen enkele aansprakelijkheid worden aanvaard, noch rechten eraan ontleend.

Overnemen van (delen) van deze publicatie is toegestaan, mits met bronvermelding

The logo for MKB Nederland, featuring the letters 'MKB' in a bold, sans-serif font with a stylized white wave above the 'M'. Below 'MKB' is the word 'Nederland' in a smaller, sans-serif font.

MKB
Nederland

The logo for VNO-NCW, consisting of the letters 'VNO-NCW' in a tall, thin, sans-serif font. A horizontal line is positioned below the 'O' and 'N' characters.

VNO-NCW

Bezuidenhoutseweg 12 / 2594 AV Den Haag • Postbus 93002 / 2509 AA Den Haag • bureau@mkb.nl

www.mkb.nl • www.vno-ncw.nl